N°. 3561.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 21 JANUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Januarij.

De *Gelderlander* heeft de goedheid in zijn Nommer van ll. Zondag de belangen van *de Tijd* aan de Katholieken van Nederland aan te bevelen. Hij maakt van de gelegenheid, dat wij ons 12½jarig bestaan herdachten, gebruik, om aan *de Tijd* eenige al te vleijende regelen te wijden, dan dat wij die in onze kolommen mogen overnemen. Hij voegt daaraan den warmen wensch toe, dat *de Tijd* door vermeerdering van lezers en advertentiën moge worden in staat gesteld, om zijn formaat te vergrooten. Wij zijn den *Gelderlander* zeer dankbaar voor deze zeker geheel belanglooze aanbeveling, die hem evenzeer vereert als ze ons bemoedigt. Zij levert ons een onverwacht bewijs, en bevestigt ons vertrouwen, dat *de Tijd* niet slechts vele lezers, maar daaronder ook vele vrienden telt. Moge de wensch van den *Gelderlander* worden vervuld! Wij geven dat verlangen onbeschroomd te kennen, omdat ons werk niet is de vrucht van eene geldelijke spekulatie, maar van een door vele bezwaren bemoeijelijkt en gansch niet verleidelijk pogen om eenig goed te werpen in de schaal dier Nederlandsche pers, waarvan helaas! door velen zulk een schromelijk misbruik wordt gemaakt. Het veld, dat wij te bewerken hebben, is groot, en al te veel ontbreekt ons, dan dat wij het in zijn geheelen omvang zouden kunnen omvatten. Wij trachten met Gods hulp te doen wat wij naar onze geringe krachten vermogen. En zoo wij naar uitbreiding van onzen werkkring haken, dan is het niet omdat wij eenig geld of goed begeeren, maar omdat wij op grooter schaal zouden kunnen verrigten, wat wij tot dus verre met blijdschap des harten op kleine schaal hebben gedaan. Wij bieden den *Gelderlander* onzen opregten dank.

HET GEHEIM GENOOTSCHAP "WELSTAND" IN 1857, EN TWEE AANSPRAKEN VAN PROF. N. C. KIST.

Overgenomen uit *de Katholiek*.

(*Vervolg en slot van N°. 3560.*)

AANSPRAAK VAN PROF. N. C. KIST IN 1857.

Of Prof. Kist inderdaad meent, dat het Protestantime hier te lande zoo waakel staat tegenover den vijand, die zoo maar alles doen kan wat hij wil, en of de nijdige man zich zoo slechts houdt en wat theatervertoon maakt, om zijne hoorders (en lezers) op te stoken, is niet moeijelijk te beslissen, als we hem zelven hooren brallen, dat zij God dank! nog "de groote massa", zij de kern en kracht van Nederland" uitmaken. Waarom toont hij zich voor dien "spookachtigen" vijand dan zoo bitter verlegen? en vergeet hij in zijne wezenlijke of gemaakte woede alle beginselen van billijkheid en regt? Als 't waar is, dat het meerendeel der Roomschen van elders is hier gekomen, hebben zij dan niet door eigen vlijt en nijverheid 's lands welvaren vermeerderd, ten minste gelijk op met de Protestanten aan den lande betaald, en daarvan weinig of niets met hen genoten? Leeft hij, de Hoogleeraar er te slechter om, dat ook de Roomschen hem helpen betalen, zonder iets van hem en 's lands gansche akademische theologie te kunnen profiteren? Maar door wie zijn die eerste aloude Roomschen, die eenwoude burgers van Nederland uitgeschud? door wie de oud-adellijke Roomsche geslachten op het platte land gejaagd, waar nog hunne glorierijke namen alom voortbestaan? Wie toch hebben "de heiligste banden verscheurd"? Wie 't gezond verstand, de rede, naar Luther's eisch, *vermoord als een beest*? Wie de waarachtige verlichting versmoord? Wie de geschiedenis onderbroken, wie uit 's lands historie de schoonste bladzijden van vele eeuwen weggescheurd en verdonkeremaand, alsof 't hier alles met Maerlant en Geert Grote eerst begon? De Katholieken toch niet. Zijn er hier, als elders, "Roomschen komen wonen: denkt de hoogleeraar er dan niet aan, dat er onder de aanzienlijke, vooral adellijke Protestanten een groot aantal uitheemsche namen en geslachten zijn? Laat hij te 's Hage de stamregisters eens even inzien (1). Doch voegt het wel, aldus te spreken, indien 't een smaad is van elders te wezen, maar toch sedert meer of minder geslachten in Nederland ingeburgerd te zijn, als er zoovelen, en zelfs van vorstelijken bloede, hoegenaamd niets met het Oude Nederland te maken hebben, en zelfs van zeer verschen datum, om wat reden dan ook, herwaarts "gelokt" zijn? — Dat overigens het Protestantisme zoo revolutionnair is en Staat en Kerk verwart, 't is zeker een feit, maar maakt nog geen regt. Ten tijde zelfs der Hervorming was nog naar 't heerschend regtsbeginsel de Kerk eene andere maatschappij, eene andere de Staat, de Kerk eene andere corporatie, eene andere de Staat. Verkozen de Protestanten de Kerk te verlaten: wat haar toebehoorde was en bleef toch het hare; de oproermakers hadden niet het minste regt, om HAAR eigendom te verwoesten of te overweldigen. En kon ooit dat revolutionair beginsel gelden, hier zeker nimmer! Immers niet door regt van *aantal* of *meerderheid*, — want de nieuwgezinden waren aanvankelijk en toen zij de Katholieken plunderden, betrekkelijk weinigen, en lang nog verre de minderheid (2) — maar alleen door vreemd en staatsgeweld hebben zij ÓNZEN eigenen KATHOLIEKEN Dom, ÓNZE eigene KATHOLIEKE fondsen, ten eeuwigen dage voor KATHOLIEKE doeleinden bestemd, welke geen Protestant ooit volbrengen kan, in der tijd tot roofgoed gemaakt en daarbij het revolutionair princiep van den sterkste doen heerschen. Bijaldien zulk regt geldt, kan met veel meer regt, als *Welstand's* voorzitter Kist op een goeden morgen tot de leden dier *Maatschappij* zeggen: Uwe enge beginselen staan me niet aan; uw geest van uitsluiting, uwe kostbare manier van huishouden, dat reizen en trekken moet uit zijn: herhaaldelijk heb ik het u voorgehouden, gij wilt niet — ik heb dienders en janhagel genoeg op mijne hand —: Pak u van hier! *Mij* is de kas, *mij* uw vergaderplaats, ik maak er van wat ik wil! — Of wel tot de leden van het uitheemsche, hier overgeplante, thans eenigzins "zelfstandig" geworden *Gustav-Adolf-Verein*: Gij staat onder een vreemd hoofd; gij zijt te uitsluitend; uwe beginselen bevallen me niet, uw geld gaat voor een goed deel over de grenzen tot groote schade van den lande: we hebben hier geldbegeerigen bij menigte, die zijn 't de baas: *Ons* dus uw fonds! *ons* het beheer! we beschouwen het van nu af als 't *onze*, en zullen 't als zoodanig ook *nemen* we vermogen het, of ge 't wilt of niet — legt af!!.... Of wel — om een ander voorbeel te kiezen —: *Welstand's* voorzitter is hoogleeraar aan 's lands hoogeschool nu zou hij eens met die inrigting, waaraan hij zijn eervol ambt en bestaan heeft, niet meer tevreden zijn, en, sterk door eene vreemde magt, er naar welgevallen meê leven, dan zou hij immers slechts flaauw nabootsen wat het plunderziek geweld met ONZE Roomsche kerkgebouwen, en ONZE kerkgoederen heeft gedaan. — Verder moest hij die laffe gemeenplaatsen met "de mogendheden des Heeren" er bij, zoo niet meer aanvoeren, alof enkel de Protestanten, dat is, afvallige Katholieken, den afval van Spanje hebben uitgewerkt: goedschiks of kwaadschiks, maar de Roomschen hebben dapper meêgevochten, doch voor hun loon niets van den buit gedeeld; en de vrijheid waarvoor zij streden en mede hun goed en hun bloed gaven, werd juist hun en hun alleen, alweder door het toen oppermagtig *geweld*, onthouden; en wel voor hoe lang!..... Zoo we wilden sarren, gelijk 's lands hoogleeraar aan eene hoogeschool, waarvan we Dl. XX, bl. 1—26 de "even schandelijke als onwettige stichting" met de stukken hebben getoond, — we zouden en meer en scherper zeggen, — doch voor ditmaal genoeg: hooren we na de oproerige beginselen ook de oproerige taal van *Welstand's* professoralen president.

"De oude *Bisschopsstad*, "welke de Curie reeds ter prooi zich had uitverkoren," werd als onwillekeurig de *stad der Aprilbeweging!* dier luide *tegenspraak*, "over welker miskenning en bespotting, door sommigen zelfs, die Nederlanders en Protestanten zich noemen, eens nog het nageslacht blozen zal, maar welke men zich wachten moet [*hoe dreigend!*] *nogmaals* door nieuwe vermetelheid uit te lokken, nu zelfs eene *Belgische Mei-beweging* die vroegere Nederlandsche April-beweging als de kroon op het hoofd zet." De spreker prijst natuurlijk - zoo niet de al te straatschenderige kwâ-jongens-wijze - toch die daad van oproerig verzet: want anders, zegt hij, had de hierdoor bezworen booze geest heel het volk in een geslacht van *Idioten* en *Cretins* herschapen. Aan het revolutionair Sardinië, door hem "het edele Sardinië" genoemd, dat aan Engelands leiband loopt, kon hij geen wierookslag onthouden; en weldra zal hij dien evenmin aan Portugal, door revolutionair geweld en Engelsch goud in beroering gebragt, kunnen weigeren. De hoogleeraar redeneert nu aldus: hebben de Roomschen [*wij zeggen: eenige naam-Roomschen zonder geloof*] in 't Roomsche België zoo en zoo geschreeuwd en gedaan: waarom mogen wij Protestanten, zonder bekrompen te heeten, onze aangegrepen *regten en nationaliteit* ook niet op die wijze verdedigen? — We komen niet op al het valsche, onwettige, revolutionaire dezer redenering, maar wijzen nog eens op altoos diezelfde - opzettelijke? - verwarring van Kerk en Staat; altoos nog het droomen van Oud-Israel en den Protestantschen God van Nederland! Immer die zoo belgende bisschoppelijke kerkregeling is gansch en al van louter geestelijken aard; in zooverre de *Staat* er in betrokken is, is de Staat er in gekend; maar de Staat, wat hij ooit geweest zij, of ergens zij, is hier de Protestantsche Kerk niet, de Protestanten hebben met onze huiselijke zaken niets uitstaan: de Paus was ons *geestelijk* Opperhoofd en is het sedert de kerkregeling nog, maar eigenlijk minder onmiddelijk dan te voren; en dit moest, zou men zeggen, den Protestanten zelfs aangenaam zijn. De Paus is nooit ons tijdelijk of wereldlijk Opperhoofd geweest, en is het thans evenmin als vóór de invoering der bisschoppelijke hierarchie. 't Is bekend en erkend, dat we dit alleen daarom nog durven herhalen, wijl Protestanten van 't slag als Prof. Kist, naar hunne oude booze taktiek, maar altoos dezelfde valschheden weêr opdisschen. Het *mentire audacter* leeft tot hun schande bij dezulken voort.

Welstand's oneerlijke zaakbepleiter spoedt nu ten einde.

Om al die [gewaande] gevaren en regtsaanrandingen, zegt hij, moeten de Protestanten *waken* — en *bidden*, — en handelen. "om het Rijk der duisternis van ons te weren; om te behouden wat wij nog hebben; zooveel dat kwijnt, te verlevendigen; zooveel, dat dreigt te vallen, te stevigen; ieder Protestantsch belang te schragen; en inzonderheid zoo menige *landgemeente*, die door het indringen van Roomsche pachters en huurlingen [*bouwders*], reeds dreigt ten onder te gaan, tot nieuwen welstand en bloei te verheffen!" — We houden dit laatste alweder voor eene onwaardige kunstgreep, enkel en alleen om te stoken; het tegenovergestelde is immers waar; we kunnen de Roomsche dorpen noemen, waar vóór weinige jaren of één of geen "Gereformeerde boer" was, en nu reeds, met verjaging van de Roomsche gebruikers, verscheidene van elders ingedrongene "huurlingen" zijn. — Het nog overige gedeelte schrijven we achter elkaâr, doch met eenige verkorting, af.

"Ziet, roept hij in ijvervuur uit, de teekenen van den tijd, dien wij beleven; zooveel, [illegible], dat helaas ook reeds rondom ons plaats grijpt — het roept en het dringt ons! Ook het [illegible] onzer "Protestantsche Maatschappijen is een teeken des tijds, dat wij niet langer met onverschilligheid mogen aanzien. Of kwam niet bij eene de vraag reeds ter sprake [eene vraag, die voor Prof. Kist geen vraag is!]: wat met het overschietende fonds te doen, wanneer het verminderend ledental eenmaal de ontbinding mogt raadzaam maken (1)?

(1) De geleerde Groen van Prinsterer zegt in zijn *Handboek der Gesch. van het Vaderland*, § 84: "*Elders* is de bevolking "Protestantsch geworden; *hier* is, bij het zamenvloeijen van "verdreven Christenen uit alle landen, als ware 't door vele "natiën eene Protestantsche natie gevormd."

(2) Nog wel tachtig jaar na de verhuizingen der Protestanten naar Nederland, telden de Roomschen doorgaans aldaar ⅓ in de aanzienlijkste geslachten, bij de burgerijen ½ ten platten lande ⅔ of meer. Aldus Bilderdijk: *Gesch. des Vaderl.*, XIIIe D. 1e S. bl. 22.

(1) In eene noot geeft hij de geruststelling, dat, naar hij

— Zóóver, zeker, is het met Welstand nog niet gekomen; zij kan hare schoone taak voortzetten. „Maar wie onzer bloedt toch niet het hart, wanneer hij het verminderend aantal harer leden en begunstigers gadeslaat! Wanneer hij ziet, dat zoovele hulpbronnen ophouden te vloeijen? en vernemen moet, dat jaarlijks meer, de meest dringende en tot het voortbestaan van vroeger bloeijende Gemeenten hoogst noodige beden om bijstand, met het treurige: *wij hebben geen geld!* worden afgewezen? — [*Geld! geld! geld! of Protestanten vergaan!*] Zelfs in het zoo bloeijende, zoo Protestansche Utrecht bogen wij niet op *aanwinst*, maar hebben wij *verlies* (2) te betreuren!" — O! mogt „het *zamen zijn* der *Protestantsche Maatschappijen in de stad der Aprilbeweging*, de geboortestond zijn van nieuwe kracht en leven, ter bereiking van het groote doel harer vereenigde werkzaamheid! — Vooral, moge daartoe dat *zamenzijn* niet langer alleen als een *surrogaat*, of het *palliatief*, zijn der ware *éénheid*, die ons ontbreekt, maar de oud vaderlandsche *pijlenbundel* met zijn: *Concordia res parvae crescunt, discordia maximea dilabuntur!* het zinnebeeld en de leus worden, waaronder wij, in plaats van *krachtsversnippering* en wederkeerige *zelfvernietiging*, eene wel vereenigde *zamenwerking* tegen onzen vijand overstellen. „[*Hoor nu, lezer! de revolutie in de volgende phrase ingeroepen:*] Maar ik weet het M. H.! daartoe schijnt het oogenblik nog niet aangebroken; daarvoor moeten de geesten nog eerst worden voorbereid: — misschien wel [*geef acht!*] door *gebeurtenissen*, zoo als wij nog niet hebben aanschouwd, misschien wel door *Junij- of Julijbewegingen*, welke aan die van April en Mei zich nog zullen aansluiten! Geve God! [*dat dit in 't geheel niet gebeure of noodig zij? o neen!* maar] dat dit niet plaats grijpe, *nadat* inmiddels onherstelbaar kwaad is geschied, en, nadat zal verloren zijn, wat had kunnen behouden blijven voor ons en voor onze kinderen na ons!" [Dus de revolutie, *hoe eer, hoe beter!*]

Plegtstatig intusschen sluit de voorzitter met een loffelijk woord aan de tamelijk door hem miskende afgevaardigden van *Unitas* en *Hulpbetoon*, wier tegenwoordigheid, bij meer, ook dit, zegt hij, beteekent: „*dat de wederkeerige bewustheid ons bijligt aangaande ééne zaak, die ons allen ontbreekt, gelijk die ons allen behoefte is.*" — Dat is vermoedelijk die *ware éénheid*, waarvan de redenaar even te voren gewaagde, en hij zegt wel: de WARE éénheid of de ÉÉNE waarheid ontbreekt hun, gelijk ze hun allen een behoefte is, of althans behoorde te wezen.

Zoo men op den inhoud van deze en de vorige aanspraak wel heeft gelet, zal men hebben opgemerkt, dat de redenaar aan het telkens door hem ingeroepen dreigend gevaar voor het Protestantisme zelf niet gelooft, maar het slechts als middel gebruikt, om het Protestantsche ijvervuur te doen ontvlammen. 't Is niet minder duidelijk, dat Prof. Kist een revolutionair beroep doet op de hartstogten; na de *April*-beroerten hier, na de *Mei*-beweging in 't naburig België — ziet hij verlangend uit naar eene *Junij*- of *Julij*-revolutie; voor één ding slechts is hij beducht, dat zulk eene beweging te *laat* kome. Speelt de hoogleeraar geen gevaarlijk spel met ligt ontstoken driften? Wil hij dan met alle geweld een godsdienstoorlog? 't Blijkt immers, en de spreker doet het genoeg gevoelen, dat de Protestanten hier in aantal, aanzien en vermogen toenemen; hij is er zóó van overtuigd, dat hij stout dreigend wijst op hunne magt. Nemen we hierbij in aanmerking, dat, door het wegzinken van alle stellig geloof bij verre de meeste Protestanten, de driften welhaast door geen godsdienstigen teugel zullen weêrhouden, maar meêgevoerd worden naar de snelle vlagen eener dweepzieke stemming: welke gevolgen heeft men dan in 't eind van dergelijke, bij elke gelegenheid in zoo vele geheime genootschappen herhaalde fakkeltaal te wachten?" Dat de vlam uitbreekt; dat staatsberoeringen plaats grijpen, die, eenmaal in gang, niet meer kunnen beteugeld worden, en welker uitkomst niet te berekenen is. Het einde zou welligt tot droefheid van allen, maar zeer zeker niet ten voordeele der aanstokers strekken.

Naar wij van goederhand vernemen, heeft de Kamer van koophandel te Rotterdam, met algemeene stemmen besloten eene missieve te rigten aan den minister van Koloniën, het verzoek inhoudende, dat de ordonnantie tot openstelling der havens in Neêrlands Indië worde geschorst.

Uit Loenen schrijft men: De avondtrein uit Amsterdam kwam aan het station hier eenige dagen geleden zonder kondukteur aan. Later heeft men vernomen, dat de kondukteur, ten dienste der passagiers bij Abcoude van den trein was gevallen, zonder ernstig verwond te worden en gelukkig zonder stoornis te weeg te brengen.

---

later beter vernam, het zóó erg niet was. Een bewijs te meer, dat de redenaar overdreef.

(2) Uit het Verslag blijkt, dat Utrecht *zes* leden verloor, en er nu 60 telt; doch tot dezen *Ring* behooren Amerongen met 6, Woerden met 8, en Vreeswijk met 8 leden. — Voor *zes* leden zulk misbaar!

Wegens den verjaardag van H. M. de Koninginweduwe, heeft het komité van defensie heden geene zitting gehouden; maar zal het morgen ten 11 ure weder eene vergadering houden.

In de zaak der valsche bankbilletten (Recknagel c. s.) die heden zal worden voortgezet, zijn gisteren een 14tal getuigen voor het provinciaal geregtshof van Noord-Holland gehoord. Er moeten thans nog 28 worden ondervraagd, daar het hof, bij afzonderlijk arrest, de dagvaarding van nog twee getuigen heeft bevolen zoodat het aantal in het geheel 42 bedraagt. Een der gewigtigste verklaringen in deze zaak was die van den getuige Muller, die erkend had den 1 beschuldigde in zijne kamer te hebben gezien terwijl op eene tafel een lithografische steen tegenover een spiegel en daarnaast een bankbiljet lag, terwijl de besch., toen hij den getuige gewaar werd, onrustig scheen. De besch. heeft daarop heden geantwoord dat hij den rand van een aandeel in eene Duitsche loterij kopieerde, die hij voor eene étiquette gebruikte, welke tot eene verrassing voor zijn meester was bestemd. Deze laatste omstandigheid moest tot opheldering zijner onrustigheid dienen.

Men leest in de *Dortsche Ct.*:

Wij ontvangen met de thans aangekomen landmail, van een geacht handelshuis uit Batavia, het volgende berigt dd. 22 November. Wij hebben bij deze nog het onaangenaame berigt te voegen, dat reeds sedert eenigen tijd de berigten over de rust in onze binnenlanden ongunstig luiden en het Mahomed. fanatisme een gevaarlijker aanzien begint te krijgen. In Cheribon, Indramaijoe en op de vrije Pamanoeken en Tjiassemlanden moeten zich eene menigte hadjies (priesters) verzameld hebben, die de nog rustige bevolking trachten op te ruijen. De van Pamanoeken ontvangen berigten moeten zoo ongunstig luiden, dat het goevernement besloten heeft, met den meesten spoed eene mobiele kolonne van vier honderd man naar Pamanoeken te zenden, welke den 18 November met Zr. Ms. stoomschepen derwaarts is overgebragt. Het goevernement, heeft in dezen met een voorbeeldeloozen spoed gehandeld, en is men algemeen van gevoelen, dat door deze overwachte magtsvertooning in het hart van Java veel ongeregelds zal kunnen worden voorkomen.

Uit 's Hage wordt van partikuliere zijde gemeld:

„Door de Amerikaansche ambassadeurs bij de verschillende hoven is namelijk, ten gevolge van uit Washington ontvangen bevelen, aan de konsuls kenbaar gemaakt dat zij voortaan zullen gehouden zijn, telkens, bij het opmaken der rekeningen, deze door eenen eed te bekrachtigen, welke eed zal moeten worden afgelegd in handen van den kantonregter hunner woonplaats of van den ambassadeur, die alsdan het Amerikaansche goevernement in dat land vertegenwoordigt."

(*Ut. Ct.*)

Bij den minister van Financiën is ontvangen een coupon groot *f* 1,98, door een onbekende, onder het postmerk 's Gravenhage, van den 15n dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Z. M. heeft benoemd: tot kommissaris van Rijkspolicie op het kanaal van Voorne, C. C. Boonzajer, met vergunning om daarbij tevens zijne tegenwoordige betrekking van komm. van pol. te Hellevoetsluis te blijven bekleeden; tot kantonregter te 's Gravenhage, mr. C. van Bell; tot notaris in het arr. Haarlem, met last om zijne standplaats te vestigen binnen de gem. Haarlemmermeer, J. Bakker Schut.

ROTTERDAM, 19 Jan. Een door C. Pons aan het Kralingsche Veer met het werpnet gevangen zalm, is gisteren aldaar bij afslag verkocht en heeft ruim *f* 40 opgebragt. Hij woog 28/2 k°.

GRONINGEN, 17 Jan. Ook alhier is men voornemens om adressen van dezelfde strekking als de adressen uit Amsterdam en Rotterdam, betreffende de openstelling der havens op Java, bij den Koning in te dienen.

— De Raad dezer gemeente heeft besloten, dat op het nieuwe gebouw der akademie Minerva alhier, een Observatorium ten behoeve van het onderwijs in de scheepvaart zal worden opgerigt.

's HERTOGENBOSCH, 19 Jan. Naar wij vernemen is door den persoon J. V. alhier, een aanklagt van laster ingediend tegen den *N. Noordb.* wegens een artikel waarin dat blad zegt dat genoemde V. de dader van den onlangs op den Boxtelschen weg gepleegden diefstal en reeds in verzekerde bewaring genomen is.

(*Noord Brab.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Jan. De *Pays* behelst een artikel over de Servische zaken; daarin wordt gewezen op de door het Weener kabinet gedane koncessiën, welke het vertrouwen op het behoud des vredes versterken. Maar de *Patrie* gaat zoo ver niet en meent, dat hoewel de oplossing der zaak zeer verblijdend mag worden genoemd, door dien ze Europa van een bezwaar en een ongerustheid bevrijdt, de toestand evenwel nog niet van dien aard is om er zich gerust bij neer te leggen. En de *Presse* — deze is verbaasd over dat plotselinge vertrouwen op den vrede, na zooveel ongerustheid; terwijl nog, volgens dat blad, dezelfde ongerustheid nopens den toestand van het „Oosrijksche incident" heerscht. Het blad zegt, dat de door sommige bladen gepubliceerde artikelen, welke bladen te regt of ten onregte gehouden worden als officieele mededeelingen te ontvangen, geen genoegzamen waarborg geven, om aan de verevening van alle moeijelijkheden te doen gelooven.

Die beschouwingen zijn niet ongegrond, en de vraag doet zich voor, waarom, terwijl in Frankrijk alles nu vrede ademt — de wapeningen in de Zuid-oostelijke departementen worden verklaard door de expeditiën naar Algiers, Senegal en Cochinchina. — waarom die toestand ook niet aan gene zijde der Alpen en van de Var werdt opgemerkt.

Intusschen schijnt sedert gisteren in de gemoedsstemming in Italië eenige verbetering te zijn ontstaan, doch er zal nog tijd toe behoeven alvorens de rust er volkomen hersteld zij.

De spanning was er ten gevolge der militaire maatregelen zoo wel in Lombardijë als in Piëmont zeer groot. Dagelijks ontvangt men brieven, waarin de hoop wordt uitgedrukt, welke die troepenbewegingen hebben doen ontstaan; vooral in Savoye is die hoop zeer levendig, en men is daar in een stemming, als verwachtte men den volgenden dag een algemeene uitbarsting.

Te Nizza werd het vertrek der troepen naar Turijn als een oorlogsteeken beschouwd. Men zeide er, dat 50,000 man Franschen op de verschillende strategetische punten aan de grenzen geschaard stonden en slechts het bevel tot oprukken wachtten.

De kommandant der nationale garde had een zeer oorlogzuchtige proklamatie tot zijn legioen gerigt. Ook de burgemeester had van zijn kant een proklamatie in denzelfden geest afgekondigd.

De korrespondentiën in de Sardinische bladen uit andere oorden van Italië waren trouwens zeer geschikt om die hoop te voeden. In de *Unione* las men o. a. een brief uit Bologna, waarin de geestdrift en de opgewondenheid, die in de legatiën heerschten, werden voorgesteld als tot den hoogsten graad geklommen en dat de Oostenrijkers van hunne zijde beweerden, dat zij in de lente in Piëmont zouden zijn.

— Tusschen de vier mogendheden en Oostenrijk blijft nu slechts de regeling der quæstie van de Donauvaart open. De mogendheden hebben op nieuw bij het kabinet van Weenen op de beëindiging dier zaak aangedrongen. De vertegenwoordigers van Frankrijk, Rusland en Engeland, zouden, volgens een brief uit Weenen, den 11 dezer maand aan graaf Buol te dezer zaak hunne opmerkingen hebben medegedeeld, doch daarbij wordt niet gemeld of Pruissen zich daaraan heeft toegevoegd. Trouwens, er is niets dat zou kunnen doen gissen dat Pruissen zich zou hebben gescheiden van hen, met wie hij tot hiertoe eenstemmig is geweest.

Dit vraagpunt, en het nu gelukkig opgeloste van Belgrado, zijn nooit uit den kring der diplomatische behandeling getreden. Geen denkbeeld om een beroep op de wapenen te doen tegen Oostenrijk is daaromtrent bij de mogendheden ontstaan en die vraagpunten hebben niet de minste overeenkomst met de quæstie van vrede of oorlog in Italië.

Nieuwe feiten hebben intusschen aan de oorlogsgeruchten nieuw voedsel gegeven; immers de redevoering van den heer Ratazzi, in de kamer der Gedeputeerden van Piëmont behelst eenige uitdrukkingen, die slechts in een oorlogstoestand eenigen zin kunnen hebben. Hij beveelt den Piëmonteezen eensgezindheid aan om het „algemeen gevaar tegenstand te bieden," opdat niet wederom de geschiedenis kunne zeggen, dat zij magteloos zijn geweest. Welk gevaar bedreigt nu Piëmont, wanneer het niet zelf den oorlog verklaart? Oostenrijk zal zekerlijk geen oorlog beginnen, die aan Piëmont, aangevallen wordende, geallieerden zou geven, welke, verpligt het ter hulp te snellen, dit niet zouden nalaten. De Piëmonteezen mogen niet magteloos zijn? Zij moeten dus een onderneming wagen en tot handelen overgaan. Gelukkig dat deze woorden, in de veronderstelling dat zij niet enkel de persoonlijke meening van den heer Ratazzi uitdrukken, niets meer dan de politiek en de wenschen van Piëmont openbaren. Maar kan Oostenrijk, om bovengezegde reden, Piëmont niet aanvallen, evenmin zou Piëmont Oostenrijk kunnen aanvallen, daar het niet verzekerd zou zijn gerugsteund te worden of liever, de legers van eene groote mogendheid ter zijner hulp te zien toesnellen. En deze quæstie schijnt bij de hartstogtelijkheid en illuziën, die in Piëmont heerschen volstrekt nog niet beslist.

In den *Moniteur* is die redevoering niet opgenomen. Zou men hierin een blijk mogen zien der politiek van

het Fransche goevernement, dat noch de verantwoordelijkheid der woorden van den prezident der Piëmonteesche Kamer op zich wil nemen, noch die goedkeuren.

— De ministers en staatslieden zijn allen vredesgezind en beschuldigen Piëmont als de oorzaak te zijn geweest van den angst, die in de laatste dagen geheerscht heeft.

— De *Moniteur* van heden bevat het berigt, dat de Koning van Napels aan den Keizer kennis gegeven heeft, dat hij aan 89 personen, die wegens politieke misdrijven veroordeeld waren, verandering van straf heeft toegekend.

— Uit Turijn en Milaan ontvangen diplomatische dépêches stellen den toestand in beide steden verschillend voor. Te Turijn heeft prins Napoleons verschijning veel geestdrift veroorzaakt en is hij met de kreeten van: Leve Piëmont en Frankrijk! Leve Italië! ontvangen. Men zegt, dat in een brief van den Keizer, door prins Napoleon aan den Koning van Sardinië ter hand gesteld, de gevoelens en bedoelingen van den eersten voor den tweeden en voor de zaak, welke deze laatste vertegenwoordigt, niet veranderd zijn.

Te Genua, naar uit die stad geschreven wordt, was de ontvangst van den prins minder warm dan te Turijn; dit is toe te schrijven aan den geest, die in de hoofdstad van Ligurie de heerschende is.

Er heerscht eene groote troepenbeweging; de op de eilanden in garnizoen zijnde troepen keeren naar Turijn terug en die van Savoye en Nizza worden naar de grenzen gezonden, waar groote magazijnen van proviand en krijgsbehoeften zijn opgerigt. De geestdrift is algemeen en naauwelijks te bedwingen. De officieren die niet tot de keurregimenten behooren, welke naar de grenzen vertrekken, verzoeken derwaarts ook met hunne korpsen te gaan. De uitgewekenen houden zich zeer stil; zij wachten zonder eenige demonstratie te doen. Men zou, zonder te overdrijven, mogen zeggen dat onder de bevolking moeijelijk een Mazzinist te vinden is; zelfs de republikeinschgezinden hebben zich aan de zijde van het goevernement geschaard.

— De bekende pater Ventura, de voormalige vastepredikер aan het hof der Tuileriën, heeft te Parijs een vlugtschriftje in het licht gegeven, dat veel opzien baart. Het voert ten titel: *Essai sur le pouvoir public* en geeft den raad aan de Italiaansche Staten een bond te vormen onder voorzitterschap des Pausen. Oostenrijk zou door geld voor het verlies zijner bezittingen worden schadeloos gesteld. Reeds vroeger in 1848 heeft een ander geestelijke Rosmini geheeten hetzelfde denkbeeld geopperd.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Jan. Nopens de Italiaansche quæstie bewaart de *Morning Herald* het stilzwijgen. Maar de andere Londensche bladen behelzen reeksen van artikelen, waarin verscheidenheid van meening wordt gevonden, doch evenwel hetzelfde denkbeeld, dat van een volstrekte onzijdigheid van Engelands zijde, althans bij de aanvang eener botsing.

De *Economist* onderzoekt de toestanden, waarin Engeland tot eene interventie zoowel langs diplomatischen weg als gewapenderhand zou kunnen gevoerd worden; doch het blad beschouwt zoodanige interventie volstrekt onmogelijk. Geen diplomatische oplossing, door Engeland aangeboden, zou, in de tegenwoordige omstandigheden, door de belanghebbende partijen kunnen aangenomen worden. En wat een militaire interventie aangaat, Engeland zou zich noch aan Oostenrijks zijde, welks politiek in Italië de sympathiën van alle liberale natiën gekrenkt heeft, noch aan Piëmont's zijde kunnen voegen, wiens gesteldheid bij een eventuëel konflikt noch zuiver noch belangloos zou wezen, daar de wensch naar verovering zich mengt in zijne vrijheidszucht ten gevalle van Italië.

De organen der partij-Palmerston zijn immer in verlegenheid, en de Italiaansche quæstie is voor hen, op een zeer ongelegen uur te voorschijn gekomen. Met ongeduld wachten zij de opening der aanstaande zitting ten einde alsdan een poging te doen om lord Palmerston wederom aan het bestuur te brengen. Reeds in het vooruitzigt op zulk een uitkomst insinueeren zij, dat die staatsman gemakkelijk een voor Frankrijk aanneembare oplossing van den tegenwoordigen toestand zou weten te vinden.

Hier gelooft men immer dat een vonk Italië in vuur en vlam kan zetten en in dat geval ziet men geene mogelijkheid om een algemeene Europeesche botsing te voorkomen. Engeland zou alsdan moeijelijk onzijdig kunnen blijven, en een andere groote mogendheid laten handelen, die misschien ongeduldig zulk eene gelegenheid wacht. Lord Palmerston's aanhangers houden natuurlijk een begeerig oog op de groote Italiaansche quæstie gevestigd en zouden er tot elken prijs aan willen deelnemen. Zij zouden geen bezwaar vinden om met Frankrijk ter regeling dier quæstie zamen te gaan, en men gelooft dat, wanneer zij zien dat het ministerie-Derby zich uit de kies- en parlementaire hervorming redt, zij trachten zullen het op de klip der vreemde politiek en bovenal op die der Italiaansche quæstie te laten stranden.

— De *Observer* berigt, dat het kabinet voornemens is een aanzienlijke vermeerdering op de budgetten van Marine en het leger in de aanstaande zitting te vragen. Ook worden werkzaamheden van groot gewigt langs de kusten uitgevoerd, die in staat van verdediging worden gesteld, als stond een inval voor de deur.

— De Engelsche zucht om *meetings* te houden heerscht tegenwoordig ook in het leger. Te Devonport heeft een soldaten-*meeting* plaats gehad, welke volgens de berigten alles behalve eene schadelijke of nuttelooze vertooning is geweest. Vijftig soldaten van het 96e regiment waren opgekomen om eene voorlezing aan te hooren van een hunner kameraden Charles Usher. Deze soldaat-redenaar sprak over den „levensloop van groote mannen.” Hij ging het leven van Byron, Cooper, Napier, Goldsmith en andere vermaardheden na, en spoorde bij ieder hunner de oorsprong hunner grootheid op. Zijne gevolgtrekking was geheel nieuw, maar zeer praktiesch voor zijn hoorders. „Wat verhindert u,” zeide hij, „even groot te worden als zij? Niets anders dan, dat gij zuiplappen zijt.” Deze ronde en fiere welsprekenheid scheen te werken, want na afloop der verhandeling onderteekenden verscheidene soldaten een verbindtenis, waarin zij hun krijgsmanswoord verpandden voortaan geen sterken drank meer te zullen drinken.

— Bij Trenton (Vereenigde Staten) kwam dezer dagen het vreemde geval voor, dat een spoortrein en een zeilschip met elkander in botsing geraakten. De trein ging digt langs den oever van een kanaal, toen de storm een schip er tegen aandreef, zoodat de boegspriet de lokomotief raakte. Deze en een vrachtwagen sloegen om en vielen in het kanaal, waarbij een machinist en twee stookers zwaar gewond werden.

— Als een staaltje van Amerikaansche handelszeden deelt een Londensch blad mede, dat een bankiersfirma in Indiana voor 25.000 dollars briefjes aan toonder had uitgegeven. Als onderpand daarvoor wordt aangeduid 10.000 varkens en 1200 runderen, die zich in de stallen van genoemde firma moeten bevinden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 Jan. De Aartshertog Ferdinand Maximiliaan heeft Milaan verlaten om zich naar Triëst te begeven en aldaar de kroonprinses van Napels te begroeten. In den loop der aanstaande week keert hij echter naar de Lombardiesche hoofdstad terug. De prins heeft uitdrukkelijk verklaard onder de tegenwoordige omstandigheden zijn post niet te willen verlaten.

— Het getal troepen in Oostenrijks Italië bedraagt tegenwoordig 90,000 man. De kern van dit leger wordt zamengetrokken tusschen Cremona en Pavia. Op last der regering zijn 103 beambten der Lombardiesch-Venetiaansche spoorweg-maatschappij deels afgezet, deels in hunne betrekking geschorst.

— De bladen uit Sardinië worden hier met groote belangstelling gelezen. Niet alleen zijn zij gunstig gezind voor de eerzuchtige wenschen des Konings. Zoo beweert de *Armonia* en tracht dit met bewijzen te staven dat de Italiaansche „jammerkreeten,” waarvan de troonrede gewaagt, voornamelijk in Piëmont worden gehoord. Wat de overige Italiaansche Staten betreft, zoo zou het beste middel om die weeklagten te doen zwijgen, wezen, zoo zegt de *Armonia* verder, dat Piëmont ze met rust liet en niet naar die „fuzie's” streefde, welke Massimo d'Azeglio reeds voor onmogelijk verklaarde en die Europa in geen geval zou dulden.

Een ander blad rakelt de woorden van den hartstogtelijken Italiaanschen volksman Guerrazi op, welke in de tegenwoordige omstandigheden wel verdienen herlezen te worden. Genoemde schrijver zegt in zijn geschiedkundige tendez-roman, *Beatrice Cenco* het volgende:

„Het valt pijnlijk te moeten zeggen dat de groote menigte in een valsch licht beschouwde feiten, de boosaardige oordeelvellingen en de hoon der lieden en dingen in Italië van Frankrijk uitgaan, terwijl de Duitschers — hetzij ten schande der Franschen gezegd — in den regel veel beter en grondiger dan de laatsten onderwezen, zich ook veel regtvaardiger jegens de Italianen en Italië toonen.”

— De gisting in verscheidene steden van Lombardije blijft voortduren. Als een bewijs hiervan kan het voorgevallene te Padua bij den dood van den [illegible] Zambara dienen. Het een en ander, hierop betrekking hebbende, is reeds bekend geworden. Nogtans is het volgende uitvoerige verhaal, voorkomende in een brief uit Padua, gedagteekend 11 Januarij, des avonds, de lezing waard:

Gisteren 10 Januarij werd het lijk van den heer Zambara, professor der natuurkunde, die voor eenige dagen te Treviso gestorven is, per spoortrein naar Padua vervoerd, waar hij begeerd had begraven te worden. De studenten, daarvan onderrigt, waren aan het station vereenigd en bij de aankomst van het lijk ten 7 ure 's avonds, namen en droegen zij het in plegtigen optogt naar de kerk Sant-Andrea. De voorbijgangers werden gedwongen stand te houden en den hoed af te nemen, en ook eenige officieren en soldaten die den lijkstoet ontmoetten. Toen het lijk in de kerk was gebragt, besloten de studenten den volgenden dag een plegtige begrafenis te houden. Maar de policie, vreezende dat de rust verstoord zou worden, liet het lijk des nachts in stilte uit de kerk voeren en op het kerkhof begraven. Des ochtends, toen de studenten het lijk in de kerk niet vonden, verzamelden zij zich op het kerkhof; het lijk werd opgegraven, de kist geopend en den overleden professor met een driekleurige krans bekroond. Verscheidene redevoeringen werden gehouden; de studenten kusten beurtelings het lijk en begroeven het op nieuw.

Daarop togen de studenten naar de akademie. Men zegt dat bij die gelegenheid in een prentenwinkel het portret des Keizers door de studenten van voor de glazen niet alleen weggenomen werd, maar dat ook al de voorhanden exemplaren verscheurd en vernield werden. In de akademie teruggekeerd, werden daar eenige redevoeringen gehouden. 's Avonds was de stad in groote opgewondenheid en de studenten trokken langs de straten, uitroepende: *Viva la patria! Vivono gli studenti di Genova!* Militaire patrouilles doorkruisten de stad, doch schaarden zich langs de huizen bij de nadering der studenten en lieten hen ongemoeid voorbij gaan, daar deze zich slechts bij gelach en gefluit bepaalden.

Den volgenden dag den 12n, zoo leest men verder, was de geheele stad in beroering. In de akademie zou reeds bloed hebben gestroomd. Men zegt, dat de officier van een patrouille, de universiteit voorbijgaande, door eenige studenten beleedigd is geworden, waarna deze in het gebouw vlugtten; de soldaten drongen er binnen om de schuldigen aan te houden; de op de binnenplaats vereenigde studenten boden tegenstand, de patrouille vuurde en allen vlugtten behalve een paar studenten die getroffen waren.

Nu doorkruizen sterke patrouilles de straten, de militairen zijn in de kazernen gekonsigneerd en staan gewapend gereed. Generaal Brohm heeft betuigd, dat ernstige maatregelen zijn genomen om de rust te behouden. Het spoorwegstation is met troepen bezet. De studenten hebben bevel ontvangen om des avonds ten negen ure te huis te zijn, maar verklaard dat zij niet zouden gehoorzamen. Morgen zal op het Plato della Valle een groote parade worden gehouden, met het doel om aan de stad de sterkte van de krijgsmagt te toonen. Sommige personen stellen het getal der oproerige studenten op 5—600. De policie moet met de belhamels onder de studenten bekend zijn, doch aarzelt om te handelen. De direkteur van policie, een klein grijs manneke, vreest, naar men zegt — den dolk! Enkele huzaren-officieren, die waarschijnlijk wegens dienstzaken de stad doorrijden, hebben de sabel in de eene en een geladen pistool in de andere hand. — 5 ure 's avond. — Ongeveer 500 studenten, die zich in de *Aula magna* der akademie vereenigd hadden, zijn in het gebouw onverwacht door de militaire overheid opgesloten geworden. De deuren zijn bezet. Op de straten mogen niet meer dan twee personen zamengaan. Niemand mag er staan blijven. Het in de nabijheid der akademie gelegen koffijhuis Pedrocchie is gestampt vol studenten, die schijnbaar zeer rustig zijn; men zegt dat zij de bevrijding van hunne in de universiteit opgeslotene medestudenten wachten.

— Nu de Servische quæstie is vereffend, is ook het voorwendsel tot oorlog den oorlogzuchtigen ontnomen. Napoleons wil is te Belgrado uitgevoerd, zooals te Lissabon is gebeurd, hier ten gunste van een soort slavenhandel, daar ten gunste van de Russische toekomst in die gewesten, waar de Russische invloed moest vernietigd worden. Milosch is de man van den Tzar en wanneer zijn zoon, vorst Michaël, hem opvolgt, dan hebben Oostenrijk en de Porte eindelooze wrijvingen te verwachten.

— Men leest in een korrespondentie: Indien het de bedoeling van Napoleon III is geweest om de Italiaansche quæstie, voortaan als het zwaard van Damocles boven Europas rust te laten zweven en dat dit gevaar voortdurend en pijnlijke gevoeld wordt, dan heeft hij zijn doel volkomen bereikt. Een buitengewoon vredelievende troonrede, zoo als die wordt aangekondigd, kan wel voor het oogenblik, doch niet immer gerust stellen of den indruk uitwisschen, welke de woorden, in het Turijnsche Parlement geproken, te weeg gebragt hebben.

— Men heeft gezegd in sommige Duitsche [illegible] den, dat Keizer Napoleon aan den K[illegible] tenrijk een eigenhandig geschreven [illegible] ter hand stellen om hem een [illegible] of Stuttgart voor te stellen [illegible]; Frans Jozef dien brief eigenhandig [illegible] beantwoord, en daarin gezegd, dat het voorstel slechts voorwaardelijk werd aangenomen. — Van die briefwisseling tusschen beide vorsten verneemt men, dat niets waars is.

— De Indische vorst Ghulipp Singh, die zich eenigen tijd geleden te Weenen ophield en thans door Hongarije reist, heeft zich te Pesth een bruid uitgezocht, met welke hij zich thans te Semlin bevindt. De huwelijks-

plegtigheid zal in Galacz plaats vinden, waarna het jonge paar naar Indië zal reizen. Of de bruid haar Oosterschen bruidegom tot christelijke gebruiken heeft overgehaald, dan wel of zij zich ten hoogste, volgens Indische gewoonte, met de rol eener *Sultane favorite* zal vergenoegen, wordt niet gemeld. De schatten van den Oosterschen prins schijnen een onweerstaanbaren invloed op haar hart te hebben uitgeoefend. Men beweert dat hij 12 millioen gulden jaarlijksch inkomen bezit.

BERLIJN, 19 Jan. De graaf von Hatzfeld, gezant van Pruissen te Parijs, tijdelijk alhier vertoevende en ongesteld geworden, is heden overleden.

STADSNIEUWS.

237ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven). 5de Klasse, 11de Lijst: N°. 3952 *f* 2000; N°. 1459, 3298, 6181, 7608, 12884, 17054 en 17709 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Januarij.

BEVALLEN (16 Jan.): J. Erdmansdörfer, geb. Lonte, Z. — (17 Jan.): A. C. Krusemann, geb. Stavorinus, Z. — (18 Jan.): A. J. G. Bok, geb. Snoer, Z.

OVERLEDEN (17 Jan.): 't Kindje van W. Spieker, 1 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		19 JAN.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4 ″			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64 9/16	64¾	64⅝
Dito Dito	3 ″	71⅛		
Dito Dito	4 ″	98⅞	99	
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″	94		
Aand. Handel-Maatsch.	″	142⅜	142¾	142½
Oost-Ind. Leening	4 ″			
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½ ″			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″			
Maatschappij van Weld.	4 ″			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″			
Dito *Rothschild*	2½ ″	53		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″			
Spanje, Obligatiën	1½ ″	30¼	30⅜	30 5/16
Dito	3 ″	45½	45¾	
Dito Binnenlandsche	3 ″	41	41⅜	41
Amortisable Schuld		9 9/16		
Bewijzen Coupon				
Crediet Instel. bij *Prost* & C°.		—		
Portugal, Obligatiën	3 ″	46⅞	46 15/16	46⅞
Dito 1856	3 ″	45⅞	46	45⅞
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	103½		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	103¼		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	91¾		
Dito bij idem 1840	4 ″	86⅝		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	86⅞	87	
Dito Nieuwe	4 ″			
Dito 5de Serie	5 ″	98¾	98½	
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	102¼	102⅜	102⅜
Dito Adm. te Hamburg	5 ″			
Dito dito te Londen	5 ″			
Dito dito dito	4½ ″			
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″			
Certifikaten van dito	6 ″	68⅜		
Spoorweg Aktiën	5 ″	76		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		155¾		
Obligatiën	4 pCt.	82¼	82⅜	
Pruissen, Oblig.	4½ ″			
Aandeelen 1854	3½ ″	211		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C°.*	5 ″			
Dito dito	4 ″	62¼		
Dito Metalliek	5 ″	73⅜	74¼	73⅜
Dito Rente Amsterdam	5 ″	83½	84½	83½
Dito Nationale 1854	5 ″	74⅞	75⅜	74⅞
Dito dito	2½ ″	37⅜	37½	
Weener Bankaktiën	*f*			
Dito Aand. fl. 250, 1839	″	383		
Dito dito ″ 250, 1854 4 pCt.		332		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			
Dito bij *Rotschild*	5 ″			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″			
Dito	3 ″			
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″			
Dito 1839 van £ 100	5 ″			
Dito 1843	5 ″	99⅝		
Dito 1852	4½ ″			
Dito 1858	4½ ″	91¾	92⅛	92⅛
Sardinië	5 ″			
Peru, Geldl. 1854	4½ ″	88⅝		
Dito te Lima				
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	16	16 13/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans 5		41½		
Dito Uitgestelde	2½ ″	15 9/16	15⅝	
Grenada, Obligatiën	3½ ″	19 3/16	19⅛	
Dito Uitgestelde		5⅜	5 11/16	
Mexico, dito	3 ″	19⅛	19 1/16	
Nrd-Amer. Bk. *Hope en C.* Lr. A				
Dito dito Lr. B				
Dito bij *Rothschild*	5 pCt.			
Americ. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons. 7 pCt.		83⅛	83¼	
Louisiana		101		
Grieken, Obl. Geldl. 1833	5	9⅞		

Handel-Maats. kontant 143⅛, ⅜, ⅜; dito Leening 1858 4 pCt. — Russische Spoorweg doorgeft 238, 39½; Hypotheek 4½ pCt. 91; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. 128¼, ¾.

Oostenrijksche en Spaansche fondsen zijn in flaauwe stemming gebleven. De overige waren nagenoeg onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	*f* 55 9/16	2/m.	Livorno	*f* 39¼
Zigt	″	″ 55 15/16	″	Napels	″ 79¼
2/m.	Bordeaux	″ 55¼	3/m.	Petersburg	″ 176
½/m.	″	″ 55⅝	6/w.	Weenen	″ 111
3/m.	Madrid	″ 238	″	Augsburg	″ 35½
″	Cadix	″ 240	″	Frankfort	″ 99
″	Sevilië	″ 237	2/m.	Hamburg	″ 35⅛
″	Bilbao	″ 237	Zigt	″	″ 35⅜
″	Lissabon	″ 41	2/m.	Londen	″ 11.65
″	Porto	″ 41	Zigt	″	″ 11.72½
2/m.	Genua	″ 45⅞		Rotterdam	″ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Jan. België 2½ pc. 57.—p; 4½ pc. 98.87½; Metal. 77.50p.; Nationale 79.25; Spanje 1½ pc. 30.12½; 3 pc. 41.75g.

PARIJS, 19 Jan. Rente kont. 4½ pc. 98.80, op tijd 3 pc. —.—; Credit mobilier —; Fr.-Oost. Spoorw. —; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. —; Rom. Leening —.

MADRID, 17 Jan. Spanje 3 pc. 41.90; 1½ pc. 30.80.

LONDEN, 19 Jan. Cons. 96; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 19⅜; 4½ pc. Peru 92¼; 3 pc. id. 71¾; 4½ pc. id. doll. bonds 84; Grenada uitgest. 5½; id. werkelijke 20¼; 5 pc. Venezuela 43¾; 2½ pc. id. 17; 3 pc. Port. 47¼; 3 pc. Spanje 45¾; 1½ pc. id. 30¼; Amortiz. 6⅛; Coupons 9½; 4½ pc. Russen 100½; 5 pc. id. 112½; 2½ pc. Holland 65½; 4 pc. id. 101¾; Illinois Shares 67; id. 7 pc. Oblig. 80; Sardinië 86½; Ecuador 16⅞.

WEENEN, 19 Jan. Met. 5 pc. 82.—; Nat. 83.10; Bank-Aktiën 955exd.; Noord-Bahn akt. 175; Credit Anst. 227; O.-Fr. Spoorw. akt. 234; Lomb. Venetiaans. 107.—; Nieuwe 113.—; Wissel op Londen 3/m. 10.23; Goud 2, Zilver —.

BERLIJN, 19 Jan. Stieglitz 5de serie 104¾; 6de id. 108; Rusland 5 pc. 111; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100½; Diskonto 4.

HAMBURG, 19 Jan. Mexikanen 4⅜, Spanje 3 pc. 39; 1½ pc. 29, Rusland 5 pc. 106⅜, 4½ pc. —, Vereinsbank 98, Noord-Duits. bank 83¾. Wissel op Londen 3/m. —.—; Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 19 Jan. Metalliek 5 pc. 77¾, Spanje 3 pc. 41⅛; 1½ pc. 30¼, Wissel op Londen 117⅝; Weenen 113⅝; Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 3½.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 Jan.

Tarwe en Rogge in een doen, met weinig handel, verkocht van Tarwe: 134 ℔ witb. Poolsche *f* 340; 133 ℔ b. dito *f* 329; 134 ℔ jarige Lubecker *f* 310.

Van Rogge: 126 ℔ Pruissische *f* 195, 125 ℔ Fransche *f* 184; 117 ℔ Petersb. *f* 174.

Gerst flaauw: 118 ℔ Deensche *f* 170; 104 ℔ Fransche *f* 152. Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 74½, Okt. 68½ ℒ. *Lijnzaad* traag, 109 ℔ Odessa *f* 317½. *Raapolie* op 6/w. *f* 43; Vliegend *f* 41¾; 1° Mei ek. *f* 40⅜ a ⅝; Sept., Okt., Nov., Dec. *f* 38½, ¼ a ¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30; 1° Maart ek. *f* 29¾; April *f* 30; Mei *f* 30¼; Sept., Okt., Nov., Dec. *f* 31. *Hennepolie* op 6/w. *f* 35¾; Vliegend *f* 34.

SCHIEDAM, 19 Jan. Gerst. Verkocht: 129.2 ℔ Koersche *f* 187 3/m. — Moutwijn *f* 13,50; Jenever *f* 19,—; Amst. Proef *f* 20,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,40 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Jan. Brongers, Sophie, Cette.

HELVOET, 19 Jan. Mooi, Elisabeth, Venetië. Van der Gaauw, Maria Johanna, Faro.

UITGEZEILD.

HELVOET, [illegible], Havre.

Advertentiën.

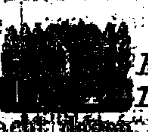

De Notaris E. M. JONCKBLOET te *Eindhoven*, zal voor zijne Principalen op *Donderdag* den 27 Januarij 1859 veilen en acht dagen daarna, telkens des avonds ten 5 ure, ten herberge van THEODORUS VAN ROOY, in de Drie Zwaantjes te Stratum, in het openbaar *verkoopen*:

Een in 1858 **geheel nieuw gebouwde HEERENHUIZINGE**, bevattende drie Benedenkamers met marmeren schoorsteenen, twee Bovenkamers, grooten Zolder, Keuken, Woonhuis en verder gerief, **Binnenplaats** en **Tuin**, zeer aangenaam gelegen te *Stratum*, nabij *Eindhoven*, aan den grooten Rijksweg, kadastraal bekend Sectie A n° 1074, groot 29 roeden, 27 ellen.

Dadelijk in genot te aanvaarden. (968)

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand Januarij 1859.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM:			u.	m.
Zondag	23,	's morg.	5	30	Vrijdag	21,	's morg.	5	30
Dond.	27,	″	7	—	Dingsd.	25,	″	9	—
Zondag	30,	″	10	—	Vrijdag	28,	″	10	—

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd, te Dordrecht aan het Groote Hoofd.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer O. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zanh, Marktp. B, 217. Willemstad, bij den heer A. Schippers. (969)

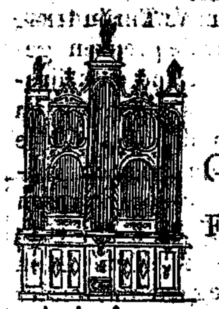

Les Magasins de la Société anonyme

pour la Fabrication de

Grandes Orgues et d'Harmonium

(Etablissements MERKLIN, SCHUTZE)

Successeurs de Mr DUCROQUET,

Facteur de S. M. l'Empereur des Français,

à Bruxelles, chaussée de Wavre, 49,

à Paris, Boulevard Montparnasse, 49,

sont toujours assortis d'Orgues à tuyaux entièrement achevées pour Chapelles et pour Eglises.

Idem d'Orgues Orchestrium pour Chapelles et pour Salons.

Idem d'Harmonium en bois de chêne et en palissandre. (912)

VOOR TIMMERLIEDEN

ziet bij G. B. VAN GOOR te *Gouda* het licht, en is alom te bekomen de 1e **Aflevering** van:

DE ZAMENSTELLING DER VOORNAAMSTE TIMMERLIEDEN.

Een PRACTISCH HANDBOEK voor AMBACHTSLIEDEN.

Naar het Hoogduitsch van B. HARRES,

door J. G. VAN GENDT Jr.

met **250** tusschen den tekst gedrukte **Houtsneden.**

☞ *Het geheel zal in* **3 à 4** AFLEV. *elk* **à 60 Ct.** kompleet *zijn, het meerdere ontvangt men* **gratis.**

(951)

Bij den Boekhandel, C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar a *f* 1 per deel:

A. DEVOILLE. Mémoire d'une Mère de famille.
″ ″ La Charrue et le Comptoir.
″ ″ La Croix du Sud.
″ ″ L'étoile du Matin.
″ ″ Mémoires d'un curé de Campagne.
″ ″ Le Cercle de Fer.
″ ″ Les Prisonniers de la Terreur.

ALPHONSE BALLEYDIER. Veillées Maritimes.
″ ″ — du Peuple.
″ ″ — Militaires.
″ ″ — de Famille.

VICOMTE WALSH. Tableau Poëtique des Fêtes Chrétiennes.
″ ″ Histoires, Contes et Nouvelles.
″ ″ Lettres Vendéennes ou Correspondance de trois Amis en 1823, 2 vol.

Mme D'ALTENHEYM. Les Marguerites de France, suivis des nouvelles Filiales.
″ ″ Les Anges d'Israël ou les gloires de la Bible.

ALFRED des ESSARTS. Le Tour du Cadran.

Mme LA Cesse DROHOJOWSKA. Les deux Visages, [illegible] Moeurs du XVe siècle, suivi de deux autres nouvelles du moyen âge.

ORSINI. Le Paradis terrestre.

ALFRED NETTEMENT. Vie de Madame la Marquise de la Rochejaquelein.

HENRI DE L'EPINOIS. Vie du Dauphin, Père des Rois Louis XVI, Louis XVIII et Charles X.

ALPHONSE CORDIER. Veillées Flamandes.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.